■ כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות ■

בסודשיח

■ בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת צו ■ "שבת הגדול" ■ ז' ניסן ה'תשס"ט ■ 01.04.2009 ■ גליון מס' 12 ■

תפוצה לכל קהילות ישראל

מי הוא רב ומה היא הרבנות בקהילה בישראל

מאמר רביעי בסידרה

/ הרב אהרון כ"ץ*

ימות המועדים הם ימי התרגשות ותכונה בכל קהילות ישראל מימות עולם ומשנים קדמוניות. בימים אלה היה צורך שבני הקהילה לא יפגעו על ידי אלה שיבקשו לנצל את בקשת הקהל להדר במצוות, לניצול כלכלי של בני הקהילה. באופן זה נהג רב. רב הגיע לבבל בשנית, בשנת ג"א תתקע"ט (219) ונתקבל בנהרדעא על ידי שמואל וקרנא מגדולי דייני הגולה. רב נתמנה על ידי ראש הגולה לפקיד העליון על השוק, הלא היא משרת האגרונומין. כנראה שמשרה זו נקראת בלשון בעלי המדרש "בעל השוק". כך מוצאים אנו במדרש רבה לבמדבר, ששולחני אחד היה משקר במשקלו, ובא בעל השוק והכיר בו. אמר לו משקר אתה במשקלים. אמר לו: כבר שלחתי דורון לביתך. רב בשמירתו על המידות ועל מחירי השוק ביקש שהשווקים לא יהיו מקום לניצול קדחת הקניות שלפני החג. אף על פי כן היה זה דווקא שמואל שכאשר עלה מחירם של הקדירות החרס החדשות לפני חג הפסח הודיע שמואל לקדרים שאם לא יורידו את מחיר הקדירות ימצא דרך הלכתית להתיר את הקדירות הישנות ולא יהיה צורך לשוברם לפני חג הפסח. כך גם עשה עם מוכרי ההדסים לפני חג הסוכות כשהודיעם שאם יפקיעו את מחיר ההדסים יפסוק הלכה כר' טרפון שאפילו שלשה הדסים קטומים כשרים לארבעת המינים לחג.

אם מבקשים אנו להביט באחת הדמויות המופלאות ברבנות הקהילה בזמן החדש אנו יכולים לציין בברור את רבה של העיר פראג, רבינו יחזקאל הלוי סג"ל לנדא זצ"ל, בעל הנודע ביהודה. נולד בעיר אפטא בשנת תע"ד (1713). כרבה של העיר פראג הוכתר בשנת תקט"ו, בהיותו בן ארבעים ושתיים כיהן ברבנות העיר עד פטירתו בשנת תקנ"ג (1793). ברבנותו זו רכש את מעמדו המיוחד גם כאחת הדמויות הרבניות החשובות ביותר וגם כאחד מגדולי המשיבים שספר תשובותיו הפך להיות אחד מספרי היסוד בפסיקה ההלכתית. נראה לי שאין מקצוע בתורה שלא הניף בו ידו בפסיקות מקוריות. אין מקצוע ואין עניין בתורה שבו דרכו של הנודע ביהודה וחידושיו המדהימים לא יכולים להיות מורה דרך כיצד משיבים ללא חת וללא מורא והופכים את תורתנו לתורת חיים, תורה המורה דרך לחיים. עומדים אנו ערב פסח ואני מבקש לציין בכמה דוגמאות כיצד התמודד הנודע ביהודה בבעיות קשות, כאלה הנראות כמעט ללא פתרון.

"באופן מיוחד באה לידי ביטוי אצילותו של הרב, ערב המועדים, שעה שדאג במסירות נפש לרווחתם של המשפחות, גם אלה שהיו ידועים כמתנגדיו של הרב..."

אדם נפטר בערב הפסח אחר חצות היום. מכיוון ששכיב מרע היה באותו היום לא הספיק למכור את חמצו לנכרי כדין, גם לא לבטלו, ונשאר בעיזבון חמץ בסכום גדול מאד. אפשר לשער שמדובר בסוחר שכר, שהשכר הוא רוב רכושו. היורשים שמת עליהם אביהם ערב החג, איבדו לא רק את אביהם אלא גם את רוב רכושו שהרי הם יורשים חמץ אחר זמן האיסור, ומוטל עליהם לאבדו. נקל לשער את גודל צערה של המשפחה כאשר מתברר להם שאם לא ישביתו את החמץ ערב הפסח יהיה אסור להם ליהנות ממנו, כדין חמץ שעבר עליו הפסח. אחרי בירור יסודי של מעמד החמץ אשר לא נמצא ברשות הבעלים, מחדש הנודע ביהודה שהבנים כלל לא ירשו את החמץ בערב הפסח. שהרי אז היה אסור בהנאה ולא היה בעל שוויות ממונית. ואומנם, שני דברים אינם של האדם, בור ברשות הרבים

■ עוד בעיתון ■

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

כשרות הערות כלליות לחג הפסח
נפסק בשו"ע תמ"ב, ד': "דבר שנתערב בו חמץ ואינו מאכל אדם כלל או שאינו מאכל כל אדם...
המשך בעמ' 3

חוק וסדר ונתן בפלילים - שו"ת בהלכות פלילים
צבע הצווארון
מה בין צווארון לבן לצווארון שחור ומדוע במשפט פלילי צווארון לבן אחוז הזיכויים גבוה יותר...
פושע קטן פושע גדול
מה ההבדל בין בימ"ש (פלילי) של נוער לבין בימ"ש (פלילי) של בוגרים?...
המשך בעמ' 5

זאת תורת העולה
רבי אורי מסטרליסק המכונה "השרף", נהג עם כל מי שביקש להשתלב בדלת אמותיו...
המשך בעמ' 8

סיפור לשבת
הכתובת אינה שגויה
את אותם ימים של ערב חג הפסח לא ישכח ר' בצלאל שיף כל ימי חייו...
המשך בעמ' 4

שביבים
■ ברכת החמה-נשים: הכרעת הרבי מלובביץ'
■ מי מכיר מי יודע?
■ לבוש לבן ועטור שטריימל
■ ומה בדבר 4 כוסות?
■ סגולת הסגולות לרווקים
■ עלו בעקבות שוד
המשך בעמ' 6

תורתך שעשועי
שעשועון לפסח
בעמ' 9-10

וחמץ בפסח, ומכל מקום אמרה תורה שאנו נכנים דברים אלה לרשותו של האדם לעבור עליהם באיסור (בחמץ) ולהתחייב עליהם בממון (בור). אך כל זה מדובר בחמץ שהיה של האדם וברשותו והיה יכול לבערו קודם זמן האיסור, אך במקרה שהאב היה שכיב מרע קודם זמן האיסור והיורשים ירשו אותו לאחר זמן האיסור, לא יעלה על הדעת שהם יזכו בירושה שכל שוויה שעוברים עליה בבל יראה ובל ימצא. ממילא בימי הפסח היה החמץ הפקר, והם זכו בו כממון אחרי הפסח משום שההפקר היה בחצרם. מכיוון שאף אדם לא עבר על החמץ בבל יראה ובל ימצא, אין הוא נידון כחמץ שעבר עליו הפסח והם יכולים להשתמש בו כממון גמור.

בתשובה אחרת נשאל על דבר הקהילות בפולין שרצו לקבל עליהם, שגם במקום שנתבטל החמץ מלפני הפסח, ננהג בו חומרה ונאמר שכיון שבפסח נאסרות התערובות במשהו, יתעורר האיסור מחדש בפסח. תשובת הרב לנדא הייתה "הדבר פשוט להקל כיון שזו מסקנת הרמ"א כדאי הוא לסמוך עליו". בפני אחד מהשואלים בהלכות הפסח התנצל הנודע ביהודה "בימי ניסן אני טרוד מאד בטרדות הציבור, העמוסים עלי, להורות לעם את הדרך ילכו בה ואת המעשים אשר יעשון בהלכות חג הפסח, אשר רבו הלכותיה, זה בא בכדו וזה בחביתו". אך קושי אחר מצא הנודע ביהודה לענות לשואליו "אין לי מקום פנוי ואני מטולטל מחדר לחדר ומזוית לזוית כי מגרדין הכתלים ומכבדין את הבית לפני החג".

על הנהגותיו של מרן הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל פרסם תלמידו הרב משה צבי נריה זצ"ל ספר בשם מועדי הראי"ה. בפתיחת הספר כותב הרב נריה: "סיפורי העובדות ותיאורי המעשים של אלה שזכו להיות במחיצתו בימי חג ומועד - הללו מממשים את דברי המחשבה שלו מראים לנו כיצד מצטרפות המחשבות לפרטי מעשים". צריך לצרף בזה גם את עדותו של תלמידו חברו של הרב קוק, ר' יעקב משה חרל"פ זצ"ל: "הנשמה הגדולה שלו הייתה שרויה בקביעות בהופעת קדושה, כמידתן של הנשמות הכלליות אשר לילה כיום יאיר אצלם, כחשיכה כאורה" (מאמר שיעור קומה פרק ג').

דומני שפרשה מיוחדת הקובעת ברכה לעצמה, היא דווקא ההכשר שנתן הרב לפני מאה שנה בדיוק (בחודש אדר תרס"ט) לאחים אשר הקימו ביפו בית בד להפקת שמן שומשומין כשר לפסח, "מנוקה מכל חשש תערובת חמץ, ומשומר מכל ביאת מים, באופן שאין בו שום חשש מנהג מלאכלו בפסח". כפי עדותו של הרב נריה בספרו "באיגרותיו של הרב לבד"צ הירושלמי באים לידי ביטוי בהירות פסיקתו ורוחב דעתו דעת תורה, ענונותו ותקיפותו גם יחד, "עדינו העצני" (על פי תאור התלמוד לדוד המלך, מסכת מועד קטן דף ט"ז עמוד ב' "כשהיה יושב ועוסק בתורה היה מעדן עצמו כתולעת ובשעה שיוצא למלחמה היה מקשה עצמו כעץ") ומוסיף הרב נריה "ראויים הדברים לשמש כדוגמא מאלפת לבעלי הוראה, כיצד מורים הלכה ברורה, וכיצד מתנצחים במלחמתה של תורה בטוב טעם ודעת. ברוב סבלנות ואורך רוח, מתוך זהירות בכבודה של תורה ובכבודם של חכמי התורה". כתב ההכשר של הרב לשמן שומשומין נדפס בספר תשובות הרב "אורח משפט" שיצא לאור על ידי בנו הרב צבי יהודה זצ"ל (בשנת תשל"ט) סימן ק"ח. שם מצויים כל קובץ איגרותיו של הרב בנושא (סימנים ק"ח עד סימן קי"ד). הרב זוין כתב בעניין היתרו של הרב קוק זצ"ל שהיה מרווח יותר מן ההיתר שכבר כתב בנושא זה ר' חנוך הענין אייגעש מוילנא, בעל ספר המרחשת. "במקום חליטת השומשומין הם נשמרו מכל נגיעה במים, ולא עוד אלא שפעולת המכונה הייתה כזאת שאי אפשר היה לעבוד אלא ביובש דווקא". באחת איגרותיו הנוגעת למחלוקתו עם אנשי ירושלים כותב הרב ביום י"א בניסן תרס"ט (השבוע לפני מאה שנה) "מה מאד נצטערתי על שבא העניין למידה זו, שנראה בעיני העומדים בחוץ כאילו יש כאן חלילה איזה תחרות בינינו, מה שבאמת מתקיים בו האמת והשלום אהבו, ואין בלבי שום טינה על כל מי שהולך בתומו ועושה לשם שמים לפי דעתו אף שהוא נגד דעתי, ומינייהו ומינן יתקלס עילאה ברוך הוא".

באופן מיוחד באה לידי ביטוי אצילותו של הרב, ערב המועדים, שעה שדאג במסירות נפש לרווחתם של המשפחות, גם אלה שהיו ידועים כמתנגדיו של הרב. בשמו של הרב שמואל אהרן שזורי ז"ל שהיה מזכירו של הרב קוק מספר הרב נריה, שבערב פסח אחד, נתבקש על ידי הרב קוק לסייע לו בהעברת סכום כסף נכבד לתלמיד חכם חשוב שהיה ידוע כאחד ממתנגדי הרב, ומן התוקפניים שבהם. כאלה כידוע לו חסרו בירושלים. הרב שזורי פנה אל הרב וביקשו שישחרר אותו מן המשימה, כי לא היה מסוגל לסייע לאדם שאך זה עתה פגע בכבודו של הרב. כפי שסיפר הרב שזורי, הרב קוק נענה לבקשתו ומיד דאג למשלוח העזרה בדרך אחרת.

בפרשת קרבן הפסח אמרה תורה (שמות י"ב ד') "ואם ימעט הבית מהיות משה", ותגובת המדרש, בארבעה מקומות התורה חסה על ממונם של ישראל. המקום הראשון הוא פסח. ואכן המתח בין השאיפה לקיים את מצוות החג כהלכתם וכדקדוקן, ומאידך לשמור ולחוס על ממונם של ישראל הביא את גדולי חכמי הדורות ומנהיגי הקהילה בישראל שלא להתחסד ושלא לחזר אחר החומרות יותר מדי אלא לגלות רגישות מיוחדת למצבן החברתי והכלכלי של השכבות השונות בקהילה.

*הרב אהרן כ"ץ. ראש כולל הלכה במכון גבוה לתורה אונ' בר אילן. רב קהילת "דובב עוז" רמת גן.

עזור לנו לעזור לאחרים 'שלחו מנות לאין נכון לו' (נחמיה ח',י')

לקראת ההכנות לליל הסדר נזכור את המשפחות הנזקקות שאין ביכולתן לקנות את מצרכי החג.
מרכז חב"ד תל אביב מחלק סלי מזון ל-1400 משפחות נזקקות. תן יד והשתתף במעות חיטים.

שלח תרומתך עוד היום ל: מרכז חב"ד תל אביב ת.ד. 16336 ת"א 61162
לתרומה בכרטיס אשראי נא להתקשר ל: 03-525-0202
לתרומה בבנק הדואר: מרכז חב"ד תל אביב חשבון מס' 818-2319
(התרומה מוכרת למס, לפי סעיף 46)

כשרות / ד"ר צ. מסטוגי

הערות כלליות לחג הפסח

1. נפסק בשו"ע תמ"ב, ד': **"דבר שנתערב בו חמץ ואינו מאכל אדם כלל או שאינו מאכל כל אדם, כגון התריאק"ה וכיוצא בו, אע"פ שמותר לקיימו אסור לאכלו עד אחר הפסח, ואף על פי שאין בו מן החמץ אלא כל שהוא, הרי זה אסור לאכלו"**. ובמשנה ברורה ס"ק כ"ב **"ומ"מ בהנאה מותר כשנעשה התערובות קודם פסח"**. ולכן תכשירי היגיינה כמו סבון, שמפו, או דאודורנט וכן תמרוקים, בשמים, חומרי ניקוי וכביסה, כלים חד-פעמיים כולל תבניות אלומיניום - לגבי כל אלה אין צורך בהכשר לא לכל ימות השנה ולא לפסח. התבניות אינן טעונות הגעלה לפני שימוש ראשון והוא הדין בסירים מנחת יצחק ח"ד סי' קי"ב, ציץ אליעזר י"ב סי' נ"ה), וגם אם יש חומר גלם שמקורו מחמץ הוא נפסל לחלוטין מאכילת כלב, וכן הדין במשחות וטיפות (אג"מ או"ח ג, סב / תוס' נידה לב, ד"ה כשמן. לעניין סיכה כשתייה כתבו הפוסקים שדין זה נאמר רק ביום הכיפורים, ראה בפרי חדש או"ח ס' תרי"א, נקודות הכסף יו"ד סוס"י קי"ז, מחזיק ברכה לחיד"א ס' תרי"ד, והחזו"א (דמאי ט"ו, א) כתב שמה שאינו ראוי לאכילה אין בו איסור סיכה).

משחת שיניים וכן החומרים להדחת כלים - גם לאלה אין צורך בהכשר לפסח (שו"ת קנה בשם ח"א ס' כ"ה), ויש מחמירים.

2. חשוב להדגיש, **כי כל מי שנוטל תרופה באופן קבוע אסור לו לשנות אותה במהלך הפסח, אלא עליו להמשיך את הטיפול התרופתי הקבוע**. עוד יש לומר, כי טבליות התרופות בזמננו (הנלקחות בבליעה, להבדיל מכדורי מציצה וסירופ מתוק) - אין לאסרן משום תערובת חמץ (דרכי תשובה יו"ד קנ"ה, כ"ח). רוב הטבליות עשויות ללא חמץ כלל, ואלה המכילות עמילן הרי זה עמילן מקטניות (ואפילו המיעוט שמעורב בהן חמץ, החמץ נפסל מאכילת כלב לפני הפסח). בוודאי שיש להתיר לחולה שאין בו סכנה (וק"ו לחולה שיש בו סכנה) לקחתן בפסח, ואין להחמיר (ראה בנשמת אברהם ח"א או"ח עמ' רס"ו).

3. **עוגה שנעשית מקמח תפוחי-אדמה - ברכתה "שהכול" לפני אכילתה ו"בורא נפשות" לאחריה**. אם לפחות חצי מכמות הקמח הוא קמח מצה - ברכתה "מזונות". יש להזכיר שהקניידלך - הכופתאות מקמח מצה - ברכתן "בורא מיני מזונות".

בערב פסח אין לאכול עוגות או כופתאות מקמח מצה משעה עשירית (15:52), ויש האוסרים לאכול עוגות מקמח מצה כל אותו יום (רמ"א סימן תע"א ומ"ב סק"כ, סדור עולת ראי"ה ח"ב עמ' רמ"ג) ומתירים את הכופתאות עד שעה עשירית, וזאת מכיוון שהכופתאות עברו בישול בכלי ראשון (כמבואר במשנה ברורה סק"כ).

4. **לעניין מצה עשירה יש לחלק בין אשכנזים לספרדים: לספרדים** מותר לאכול מצה עשירה עד שעה עשירית (שו"ע ס' תע"א סע' ב', שדעת השו"ע שמי פירות אינם מחמיצים) בערב פסח, ובחול המועד מותר לאכלה. **לאשכנזים** מותר לאכול מצה עשירה עד סוף זמן אכילת חמץ (רמ"א ס' תס"ב סע' ד' ומ"ב ס' תע"א סק"י, שדעת הרמ"א שמי פירות כן מחמיצים). בפסח עצמו ובחול המועד אסורה באכילה.

יש להבהיר שמצה עשירה צורתה כמצה רגילה, אלא שכתוב על האריזה שבתהליך היצור השתמשו **בקמח ומי פירות בלבד**, כאשר מצה רגילה עשויה מקמח ומים בלבד.

העוגיות של מאפיית פפושדו בחולון ושל מאפיית גטניו בבני ברק, הנמכרות כמצה עשירה וכעוגיות יין, הן חמץ גמור ואף לספרדים אסור לאכלן בפסח, כך הורה הגר"מ אליהו שליט"א, וכן דעת הרב אליהו בקשי דורון (שו"ת בנין אב ח"ד, כ"ד-כ"ה) ועוד, כיוון שיש בין מרכיביהן חומר משמר או אלכוהול, והחומר המשמר וכן האלכוהול (יין שמורכב גם ממים) גורמים להחמצת העיסה מהר יותר (כדין מי פירות שהוסיפו להם מים. וראה ס' תס"ב סע' ב' ג'), וזאת משום שהקמח ממנו עשויות עוגיות אלה הינו **קמח רגיל**, ומה שכתוב על האריזה "קמח לפסח" או "קמח למצות", זהו קמח רגיל שלא לתתוהו (דהיינו לא הרטיבו את החיטים לפני הטחינה), אך מסוגל הוא עדיין להחמיץ, שלא כמו קמח מצה, העשוי ממצות טחונות ואין עוד אפשרות שיחמיץ. ומה שכתבנו שכן הדין אף לספרדים, **זאת משום שלמנהג האשכנזים ממילא אסור לאכול בפסח מצה עשירה וקל וחומר את העוגיות הנ"ל** (מקראי קודש, **הררי**, פרק ד' הערה קמ"ג, ופרק א' הערה כ"ג). יש להוסיף כי השמן הנמצא ברכיבי העוגיות הוא שמן סויה=קטניות.

כל האמור לעייל נכתב מתוך ידיעה ברורה וממקור ראשון על תהליך היצור של עוגיות אלו בשנים האחרונות. בעוגיות אלו מוסיפים מלח ומשפרי אפייה, וכל שנה מוסיפים או משנים חומרי גלם. הכשרת המקום היא פחות מחובבנית. משתמשים בייצור עם יין לא מבושל והמשגיח שומר על היין ואינו משגיח בייצור. יש להוסיף כי מאפיית פפושדו בחולון ומאפיית גטניו בבני ברק הן המאפיות היחידות בארץ המייצרות את העוגיות הנ"ל, ואין אף גורם המאשר אותן לפסח חוץ מהרב אברהם יוסף, רב העיר חולון. גם ועד הכשרות בד"צ "בית יוסף" מיסודו של הרב עובדיה יוסף שליט"א אינו נותן כשרות לעוגיות אלו (על אריזת המוצר מופיע סמל רבנות חולון בלבד, גם על העוגיות המיוצרות בבני ברק). למרות שעל האריזה כתוב שהייצור נעשה ע"פ פסק של הרב עובדיה יוסף או לפי שיטתו, אני קובע מתוך ידיעה אישית וברורה שאין הדבר כך.

5. משקאות הדיאט של חברת קוקה קולה (קוקה קולה זירו, דייאט קוקה קולה - פנטה - ספרייט) **מותרים בשימוש לאוכלי קטניות בלבד**. הממתיק המלאכותי במוצרים אלו מופק מקטניות, ע"כ רק כתוב עליהם כשר לפסח אך אין עליהם את חותמת הכשרות של הרב לנדא.

6. יש לכל אחד להשתתף בעריכת שולחן הסדר ובהכנות לקראת ליל הסדר.

7. נוהג היה רבי לוי יצחק מברדיצ'ב לומר סמוך לחג הפסח, כי על-ידי ההכנות לפסח בביעור החמץ, ניקוי הבית, הגעלת הכלים, אפיית המצות ובישול מאכלי החג, אפשר להגיע למדרגת רוח הקודש, אלא שבתוך כל ההכנות, מתרוצץ לו השטן עם מידת הכעס, והוא מנצל את המצבים השונים: השתוללות הילדים, לחץ הקניות ושעון החול ההולך ואוזל, בעוד "ליל הסדר" קרב והבית טרם מורק כדין (אבק אינו חמץ) - כדי לעורר כעס בין הורים לילדיהם, בין בעל לאשתו וכיו"ב, וכך מפסידים מדרגות רוחניות גבוהות ביותר השמורות לעם ישראל בימים המיוחדים שלפני חג הפסח.

8. ובעניין ההכנות לחג, כבר האריכו בספרים שמלבד ניקיון הבית מהחמץ יש לנקות גם את נפשותינו מן החמץ דהוא היצר הרע.

סיפור לשבת

הכתובת אינה שגויה / שאול שיף

(מתוך ספרו החדש של מנחם זיגלבוים "סיפור של חג")

(ר' בצלאל שיף ואחיו הי"ו, הם אחיי הביולוגיים על פי הניירות הרשמיים הנמצאים עדיין במשרדי ההגירה בחבר העמים לשעבר, למרות שהורי לא שמעו עליהם מעולם. ומעשה שהיה כך היה: לאחר נישואי, אחת לכמה חודשים היה מופיע בביתי בתל-אביב יהודי מבוגר מזוקן, שמעולם לא שאלתי לשמו. הוא ביקש ממני לחתום על מסמכים כלשהם והסביר לי שזה יעזור למשפחה ברוסיה לעלות ארצה במסגרת איחוד משפחות. ואמנם כעבור שנים כל משפחת שיף העניפה שנמנתה על חסידי חב"ד, עלתה לשמחתי הרבה "על גבי" לישראל. היא התערתה מהר בקהילת חב"ד כאן, ועשתה חיל בתחומי עיסוקיה. מסתבר שהם הצליחו לתפור סיפור מורכב שאנחנו אחים מאותו אבא והשלטונות בחסדי שמים לא הצליחו להפריך את הלוקש הזה. לא בחינם הלך הזרזיר אצל העורב.)

* * *

את אותם ימים של ערב חג הפסח לא ישכח ר' בצלאל שיף כל ימי חייו, וכך הוא מספר: עבדתי בפרקליטות במחלקת עבריינות נוער, בתקופה שבה למדתי משפטים באוניברסיטת טשקנט. קודם לכן, נשלחתי להתמחות במחלקת התביעה במחוז הקרפטים באוקראינה. הגעתי לשם, וכמובן אחד הדברים הראשונים שעשיתי היה לחפש קהילה יהודית מקומית. עיני צדו פועל שעבד בביח"ר מקומי והיה חבוש בכובע אוזבקי. התחלנו לדבר ולשמחתי הרבה התברר לי כי הלה, שומר מצוות, ושמו אברהם סקבלוב. הוא לקח אותי למניין החשאי שהתפלל בו בשבתות ובחגים והכיר לי את הקהילה היהודית המקומית.

בתום תקופת התמחותי, הזמנתיו לבקר בביתי אם וכאשר יגע לטשקנט. עברו שנתיים ימים והלה הגיע לטשקנט. מובן שאירחתי אותו בביתי בשמחה במשך כל התקופה ששהה בעיר. ביום האחרון לשהותו בטשקנט הלך לבקר בני משפחה שגרו במקום. עוד קודם לכן סיכמנו שאבוא להיפרד ממנו בשדה התעופה.

בשעה היעודה הגעתי לשדה התעופה וידידי אומר לי: "הבה ואכיר לך את קרובי משפחתי". כשהתקרבתי חשכו עיני. אחת מקרובותיו לא הייתה אלא התובעת הכללית הראשית שהייתי כפוף לה במשרדי הפרקליטות. בהזדמנות הראשונה שאלתיו: אמור את האמת מה סיפרת לה ומה היא יודעת עליי? והנה נתברר שהוא אמר לה שאני לומד תורה, שומר על השבת ומצוות התורה. הייתי המום. לא ידעתי מה לעשות והיכן לטמון את עצמי. ידעתי שמכאן ולהבא אסור לי עוד ללכת לתפילות ולהתוועדויות בשבתות כדי שלא להסגיר את כל חברי. מלבד זאת, הייתי צריך גם להזהיר את חברי שלא ייצרו איתי קשר מחשש למעקב ולסכנה.

יומיים לאחר מכן לא העזתי ללכת לעבודה. לא העזתי להראות את פרצופי "היהודי הדתי" בפני התובעת הכללית. זו הרי הייתה עבודתה הרשמית, למצוא צעירים כמוני ולהושיבם מאחורי סורג ובריח בעוון פשעי מהפכה. ואולם, ידעתי שאני חייב לחזור לעבודה; איני יכול להיעלם סתם כך לפתע פתאום.

כשהגעתי למשרדי, השתדלתי להיראות כתמיד, אדיש ושליו. לתדהמתי הרבה, לא רק שלא נקראתי לבירור אצלה אלא שהיא נתנה לי חופש פעולה מלא בעבודתי. מאז שכחתי מה זה להופיע לעבודה בשבת ומהי עבודה בחגים. היא הגנה עלי בכל, רווח והוקל לי.

יום אחד נגשה אלי התובעת הראשית, ובמסווה של סיוע בעבודתי שאלה חרש אם אוכל להשיג בעבורה מצות לחג הפסח.

בוודאי, השבתי, כמה את רוצה?

50 ק"ג יספיקו.

50 ק"ג יספיקו לגדוד צבא - השבתי נדהם.

זה לא רק בעבורי אמרה נבוכה קמעה, כל בני משפחתי הינם קומוניסטים מוצהרים, אבל כולם מעוניינים במצות לפסח ואיש אינו מעז לקנותן בעצמו. לאחר מכן הוסיפה: אני מציעה

המשך בעמוד הבא...

שתביא לי את כל כמות המצות ואני אחלק אותן בין כולם. הסכמתי.

אפיית המצות הוטלה על אחד מחסידי לחב"ד שכבר הספיק לשבת בבית הסוהר ב"עוונותיו" למען הפצת יהדות. היתה זו מאפייה קטנה וחשאיותה הייתה תנאי הכרחי. הגעתי איפוא אל החסיד ואמרתי לו שמישהו הזמין ממני 50 ק"ג מצות - כמות שהביאה עימה רווח הגון. אף נתתי לו את הכתובת לאן להוביל את המצות לאחר שתהיינה מוכנות. לא סיפרתי מי עומד מאחורי ההזמנה. על הפתק הייתה רשומה רק כתובת עלומה. באחד הלילות ארז הלה 50 ק"ג מצות, עטפם כראוי בניילון ובנייר והגיע אל הכתובת שנתתי לו. בצעדים חרישיים עלה לקומה השנייה של הבניין וצלצל בדלת, וזו נפתחה מיד. כשהחסיד נשא את עינו, כמעט פקו ברכיו. הוא החוויר ותדהמה מוחלטת אחזה בו. מולו עמדה לא אחרת מאשר התובעת הראשית שטענה כנגדו בבית המשפט וקטרגה על מעשיו המהפכניים כנגד השלטון.

הוא התעשת במהירות ופנה ללכת עם החבילה, כדי שהאישה תחשוב שהנקישה על דלת ביתה הייתה בגדר טעות בלבד. אלא שהיא עצרה אותו במקומו: "רגע, את מי אתה מחפש?" - היא לא נתנה לו ללכת. הוא החל להתנצל והסביר כי טעה בדלת, אבל היא התעקשה ועמדה על שלה: "אז את מי חיפשת? אני מכירה את כל הדיירים בבניין!"

"לא תודה, אני אמצא כבר לבד."

היא לא הרפתה ממנו והוא הבין כי לא יוכל להתחמק עוד ונאלץ לספר את האמת, כי באמתחתו יש מצות.

"אז מה אתה שותק? בוא והכנס!"

ר' בצלאל שיף מסיים את סיפורו: עוד באותו הלילה הגיע אלי אחד מראשי קהילת חב"ד ונתן לי מנה הגונה: "השתגעת - גער בי נמרצות - "האיש כמעט קיבל התקף לב על סף דלת ביתה."

אותה יהודיה, הפרקליטה הראשית, עלתה לישראל לפני מספר שנים והיום היא מתגוררת באחת הערים הגדולות.

■

חוק וסדר

פינה משפטית מאת עו"ד משה פרידל

ונתן בפלילים - שו"ת בהלכות פלילים

צבע הצווארון

שאלה: מה בין צווארון לבן לצווארון שחור ומדוע במשפט פלילי צווארון לבן אחוז הזיכויים גבוה יותר

תשובה:

ההבדל בין "פלילי צווארון לבן" לבין "פלילי צווארון שחור" טמון פחות בסוג העבירה ויותר בטיב העבריין/המבצע.

אמת נכון הדבר, כי עבירות מסוג רצח ואונס יסתופפו כמעט תמיד תחת התואר "צווארון שחור" בה בשעה שעבירות מרמה ומס יתהדרו בתואר המכובד "פלילי צווארון לבן", אך תחום הביניים הרחב נתון כאמור למבחן האישיות המבצעת.

אם צעיר מהשולים, תושב שכונת מצוקה המזוהה עם פשיעה, חסר השכלה, החי אורח חיים של פשע יבצע מעשה מגונה בבחורה, העניין יחשב לפלילי "צווארון שחור", בה בשעה שקצין בכיר לו מיוחסת עבירה דומה בפקידה הנתונה למרותו, יחשב ל"פלילי צווארון לבן".

האם מדובר בצביעות של החברה ועורכי הדין, או שמא יש טעם בדבר?

כידוע ישנן עבירות מסוימות שעו"ד המטפל רק בעבירות "צווארון לבן" לא יקבל על עצמו לייצג בהן, כגון רצח, אונס וכדומה (למעט מקרים נדירים בהם הוא משוכנע באופן קרוב לוודאי כי מדובר בעלילה וכי הלקוח שלו זכאי לחלוטין) רוב עורכי הדין המטפלים בעבירות מסוג "צווארון לבן" ידועים כמי שמייצגים את הלקוח בלא פשרות ותוך הזדהות ואמפטיה כמעט מוחלטות.

בעבירות "צווארון לבן", קל יותר לייצג את הלקוח בחירוף נפש תוך הזדהות עם הלקוח וניהול מערכה משפטית עד "טיפת הדם האחרונה", בה בשעה שבעבירות "קשות", קשה, ולעיתים אף כמעט בלתי אפשרי להלחם בחירוף נפש עבור לקוח אשר נחזה כמי שביצע ככל הנראה מעשה נפשע של אונס אכזרי, רצח או פגיעה פיזית ו/או מינית קשה בילדים.

נכון כי גם עבריין "צווארון לבן" מבצע לא אחת מעשים המסבים נזק כבד לחפים מפשע ולקופת המדינה, פוגע קשות בגופים גדולים ובאנשים פרטיים ולא אחת מביא לחורבן כלכלי של נפגעיו. עם זאת, לרוב מדובר במעידה חד פעמית ובתוצאות אשר עם כל חומרתן אינן עולות (לפחות מבחינה פסיכולוגית וחברתית) כדי הנזקים הפיזיים הקשים הנגרמים לנפגעים בעבירות "צווארון שחור".

נשוב לעניין טיב הלקוח.

כשאדם שחי חיי פשיעה, מוצא עצמו מסובך שוב ושוב, כמובן שיש עניין לנסות לזכותו בדין, אך בעיקר להפחית את מידת העונש,

ולהלחם כך שלא יושת עליו עונש חמור במיוחד.

מאידך, כאשר מדובר באדם נורמטיבי, החי חיים סבירים, אף אם מעד, הרצון להמנע מהרשעה הינו אקוטי ומשמעותי ביותר.

לא פעם עו"ד "פלילי צווארון לבן" שומע מהלקוח כי: "ההרשעה עצמה תהרוג אותי". משכך, לקוח שכזה מוכן לשלם סכום גבוה יותר על מנת שעורך הדין ישקיע בתיק שעות בלתי מוגבלות, ינבור שוב ושוב בחומר הראיות, יבחן את הממצאים והפסיקה מכל כיוון אפשרי, ולא ישאיר אבן בלתי הפוכה ובלבד שלא יורשע בדין, אף אם בכל מקרה היה צפוי לו עונש שאינו מכביד במיוחד. ההרשעה לבדה יש בה כדי להרוס את חייו.

עורך דין אינו מוכר מוצר פיסי, לבד מידע וכישרון, עו"ד מוכר זמן.

שכר טרחה ראוי קונה ללקוח זמן, וזמן, בצרוף מקצועיות, ידע וכשרון כמובן, מוביל לייצוג ראוי ולתוצאות טובות.

עורכי דין המקבלים שכר נמוך ומטפלים משום כך בתיקים רבים במקביל, מתקשים לייצג לקוח באותה רמת שקידה והשקעה כפי שיעשה עורך דין המטפל במעט תיקים ויכול להרשות לעצמו להשקיע בלימוד התיק ובטיפול בו זמן כמעט בלתי מוגבל.

בשבוע הבא נביא מעשה שיש בו כדי להמחיש את האמור לעיל.

פושע קטן פושע גדול

שאלה: מה ההבדל בין בימ"ש (פלילי) של נוער לבין בימ"ש (פלילי) של בוגרים?

תשובה:

קיימים מספר הבדלים. על רגל אחת ומבלי לעשות הכללות, ניתן לאמר כי המגמה במשפטי נוער הינה יותר חינוכית-שיקומית, ופחות עונשית.

אשר על כן, לא אחת כאשר מדובר בעבירה ראשונה, הנדמית כמעידה חד פעמית, הנטיה אצל התביעה ובקרב השופטים, היא לבחון חלופות עונשיות קלות יותר מן הפן העונשי ובעלות השלכות חינוכיות שיקומיות, אשר יעזרו לנער לשוב ולעלות על דרך הישר.

זכיתי לראות לא מעט מקרים בהם דווקא הגישה החינוכית בפתיחת אשנב בחזרה בתשובה או לפתיחת דף חדש הובילה נערים אשר יד תקיפה וחזקה הייתה מובילה אותם להתדרדרות לעולם הפשע.

לא פחות חשוב לציין כי לא אחת שימת נער אשר מעד באופן חד פעמי בכלא בקרב עבריינים משופשפים ומנוסים תהווה עבורו חממה ובעצם בית ספר בו יתחבר לפושעים מועדים וילמד טקטיקות ומהלכים להפוך את עולם הפשע למשלח ידו הקבוע.

הכותב הינו בעל משרד עורכי דין ברעננה

שביבים / שאול שיף

ברכת החמה-נשים: הכרעת הרבי מלובביץ'

בשיחת האדמו"ר זי"ע בשבת פרשת החודש ה'תשמ"א (בהתקרב יום ברכת החמה) הביע את דעתו הברורה שנשים תברכנה בעצמן ברכת החמה בשם ומלכות וברוב עם. האדמו"ר הזכיר את הברור ופשוט, שחייבת להיות "הפרדה גמורה בין האנשים להנשים כדי שלא יבואו לידי תערובות וכו'".

ובשו"ת מנחת יצחק מובא: "נאמר לי דהמנהג של ירושלים דנשים מברכות, וכן נראה, דהרי כן סבירא ליה להגאון מהרי"ל דיסקין ז"ל... אשר היה מרא דארעא דישראל... ולכן בוודאי אין לשנות מהמנהג, ורק שלא יברכו בכנפיא ובקיבוץ הקהל".

מנהגי וורמיישא: "באו כל הקהל מבלעדי הנשים והילדים". "ובמדינת אונגארן (הונגריה) ואגפי-ה לא הוו נהגו נשים לברך".

וישנן קהילות שבהן נהוג שהנשים שומעות הברכה מפי הש"ץ ויוצאות ידי חובתן בברכתו (שו"ת יחוה דעת) "ומכל מקום אם אישה תברך ברכת החמה אין לומר דהויא ברכה לבטלה".

כתב הגאון בעל "פנים מאירות": וכן אירע בניסן תפ"ט שהיינו מצפים לברך ברכת החמה והיו עננים ולא נראה גוף השמש, והוראתי לברך על-כל-פנים בלא שם ומלכות, וסמכתי על הראב"ד שכתב שכל הברכות שבפרק הרואה בלא שם ומלכות. אבל לדינא נראה לי לברך אף בשם ומלכות.

ובשנת תקמ"ה היה מופת בקהילת "קעלין" (סמוכה לפראג, צ'כיה). באותם ימים היה מזג האוויר חורפי ביותר. כפור ושלג. בשחרית כ"ה בניסן יצא כל הקהל מבית הכנסת הגדול לראות אולי בכל זאת תזרח השמש. "הערלים בראותם צאתנו לקידוש החמה, היו מלעיגים עלינו. אבל בחסד ה' עלינו, באותו רגע אשר התאספו כל הקהל מחוץ לשער בית הכנסת ועיניהם ולבם אל אביהם שבשמים, נתפזרו העננים ויצאה החמה וזרחה על=פני כל הארץ. מיד פתח כל הקהל פיו בשבח והודיה, ובירכו ברכת "עושה מעשה בראשית". וידעו כל הגויים כי שם ה' נקרא עלינו והוא חפץ בנו. (שלמה איילבירט/בעולם החסידות)

מי מכיר מי יודע?

כותב ר' שבח קנעביל [בן הגאון וכו' מוהר"ר אליעזר ליפמן זצ"ל אבדק"ק ראזינטוב בהגדה לפסח שהוציא לאור עם פירושיו בשנת תש"ח (הוצאת פלדהיים-ניו-יורק): "ארבעת המאמרים: אדיר במלוכה, אדיר הוא יבנה וכו', אחד מי יודע וחד גדיא, נראה שנתווספו להגדה בזמן מאוחר יותר. בכולם אין רמז שיש בהם איזה שייכות להגדת ליל פסח. גם לא נודע מי חיברם ומי סיפח אותם להגדה של פסח. יש לשער שהיו שירי-עם ששרו אותם בכל השנה, ובכדי לשמח

במיוחד את הילדים שלא ישנו ועושי סדר לילי פסח סיפחו אותם להגדה. לאחדים יש ניגונים מיוחדים ויהודי אשכנז מזמרים אותם בהם".

לבוש לבן ועטור שטריימל

עורך "המעין" (מוסד יצחק ברויאר/ישיבת שעלבים), חמדת לבבי, הרב יואל קטן הי"ו, פרסם בחוברת ניסן תשס"ט, מעשה שהיה עם ה"דבר אברהם" והרב קוק זצ"ל, ששמע מידידי (להבדיל בין החיים למתים) הרב ישראל שורין זצ"ל (ארה"ב-אפרת). סיפור לא מוכר ומיוחד:

"סיפר לי הרב יצחק פייבלזון ז"ל, שהיה מלווהו של הרב מקובנה, ר' אברהם דובער כהנא שפירא בעל ה"דבר אברהם" זצ"ל בשנת תרפ"ד, כאשר הפליג לאמריקה עם הרב קוק זצ"ל במשלחת לגיוס כספים לישיבות (השלישי במשלחת, הרמ"מ עפשטיין זצ"ל ראש ישיבת חברון כבר היה באמריקה):

הגיע ערב שבת באניה עליה הפלגנו, ואחרי שהכין את עצמו הרב מקובנה לשבת אמר לי: "בוא וניכנס אל הרב קוק". הלכנו לתאו של הרב קוק ומצאנוהו יושב לבוש לבן ועטור שטריימל. אחרי שהתיישבנו התחיל הרב קוק לדבר על קדושת עם ישראל וקדושת ארץ ישראל וקדושת השבת, והמשיך כך כשעה תמימה. כשיצאנו מתאו של הרב קוק היה הרב מקובנה נרגש מאוד, ופנה אליי ואמר: "אילו היו אומרים לי עכשיו שהרב קוק הוא המשיח הייתי מאמין!" בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל ובשביעי של פסח,כידוע, מתנוצץ אורו של משיח. אחכה לו בכל יום שיבוא.

ומה בדבר 4 כוסות?

בהגדת "שיח הפסח", אוסף תשובות ואמירות מפי מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, שכתב וליקט נכדו הרב אי"ש שטינמן שליט"א, מובאת שאלה על "מה נשתנה". "למה אין מזכירים בקושיות של "מה נשתנה" את השינוי, שבלילה הזה שותים ארבע כוסות, מה שאין עושים כן בכל הלילות. ואין לומר משום שזה דרבנן, דהלא הטיבול הוא גם מדרבנן, ומרור בזמן הזה דרבנן כמו שכתב המשנה ברורה, וההסיבה לרוב הפוסקים גם דרבנן. ותירץ, שכיוון שבכל שבת רגילים לשתות יין ואע"פי שלא ארבע כוסות מ"מ הרי שותים בקידוש ביום ובלילה ובהבדלה שוב אין שתיית היין שינוי גדול כל-כך משאר שבתות השנה. ובפרט לדברי הרמב"ם שכתב דגם בסעודה שלישית יש לשתות יין. ואע"פי שכאן שותים 4 כוסות בסעודה אחת מכל-מקום עצם השתייה אינה חידוש כל-כך.

סגולת הסגולות לרווקים

סיפרתי למורי ורבי, קדוש ישראל, הרה"ג יעקב עדס שליט"א, כי באחרונה רבו הפניות של אמהות המצרות על כך, שבניהן הגיעו לגיל מבוגר והם עדיין רווקים. אמר לי הרב: נא עיין במדרש רבה, פרשת אמור, פרשה כ"ז-ב'. עיינתי. וכך נאמר: "ר' תנחומא פתח (איוב מ"א) מי הקדימני ואשלם תחת כל השמים לי הוא זה. רווק הדר במדינה ונותן שכר סופרים ומשנים אמר הקב"ה עלי לשלם גמולו ושכרו וליתן לו בן זכר". עד כאן. לאמור: סגולה של ר' תנחומא לרווקים, לאמץ ילד בתלמוד תורה וכו' ולשלם את שכר הלימוד שלו. הכוונה שכר לימוד תורה. התעניינתי, ואכן לא מעט רווקים שעשו שימוש בסגולה זו, שאינה זולה, זכו להיכנס תחת החופה ודי מהר הכניסו בן בכור, בבריתו של אברהם אבינו.

עלו בעקבות שוד

אבקש את סליחת הקוראים שאני עובר לענייני חולין. במרכז הקליטה ברעננה נמצאת עתה משפחה כהת-עור שעלתה באחרונה (בסיועה של עמותת נפש בנפש) מיוסטון טקסס. לדבריהם, כבר הוריהם התגיירו והם יהודים לכל דבר. הבעל מאוד מחוזר כאן, בגלל התמחותו בתחום מאוד יחודי בענף המחשבים. מובטחת לו בע"ה תעסוקה, ובינתיים הוא ורעייתו לומדים עברית. מדוע עלו? אחת הסיבות ולא האחרונה: אנשים יוצאים ממרכזי הקניות אל מגרש החנייה ובעודם ישובים במכוניתם, מופנה אליהם אקדח והשודד אינו מבקש דבר זולת אוכל. זוהי עתה תופעה נפוצה, ונראה כי השודדים הם מפליטי סופת הקטרינה, שאיבדו את ביתם בניו-אורליאנס.

ארה"ב במצב רוח קודר. מצער לראות כיצד חנויות היוקרה כמעט ריקות מאדם ומוכרי תכשיטים בעגלות (כל דבר בחמישה דולר) בשדרה החמישית במנהטן מבוקשים במיוחד. ■

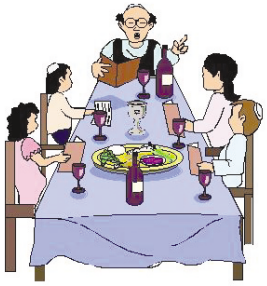
ראש-יהודי - תנועת תשובה ציונית
מחפש תורם/משקיע רציני
לפרוייקט חינוכי חדשני
ראש יהודי
תנועת תשובה ציונית
לפרטים: rosh@rosh-yehudi.co.il ■ לתרומות באתר מאובטח: http://roshy.org/donations.asp

וואו...

זאת תורת העולה

רבי אורי מסטרליסק המכונה "השרף", נהג עם כל מי שביקש להשתלב בדלת אמותיו ולהימנות על אנשי שלומו, יהיה מי שיהיה, להורות לו, עוד לפני נטילת שלום, להביא שני כדים גדולים מלאים מים מן הבאר שבאמצע הרחוב. וכך אמר "השרף": אצלנו חבורה של אש אוכלת. מי שאינו מכין לעצמו מים לא יוכל לעמוד אל מול האש הזאת. וכוונתו הייתה, שלא יהא אחד רואה עצמו מורם מעל חברו, אלא הכול נוהגים בפשטות בחינת "שואבי מים". וקרה מקרה שאחד מחשובי הקהל סירב להביא כדי מים. אמר לו ה"השרף": בסטרליסק קוראים "זאת תורת העולה", זו תורת הגאווה. ומה עצה יש כנגדה? "היא העולה על מוקדה באש תישרף", ולפיכך עיקר העבודה אצלנו היא האש שבתפילה ובתורה, וכשאתה מצרף את המים לאש ואין האש נכבית, הרי אתה מגיע למדרגה של עבודה לשם "שמים" שהיא המזיגה בין אש ומים.

ליקט וערך: עו"ד משה פרידל

תורתך שעשועי
שעשועון לפסח
בהמשך...

עיצוב ועריכה גרפית:
גיל ויין עיצוב גרפי
טל. 052-7723288
אימייל. gilwein@zahav.net.il

כתב העת נמצא עתה בהרצה,
נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים:
דוא"ל: schiffs@013.net.il

תורתך שעשועי שעשועון לחג הפסח / יהונתן גלים

תשבורת סימני הסדר

מצאו את 15 סימני הסדר (מאוזן, מאונך ואלכסון)

ש	ו	ל	ח	נ	ע	ו	ר	כ
מ	ה	נ	ר	ח	צ	ש	ת	ה
י	ח	צ	נ	ה	ה	פ	ל	צ
מ	צ	ה	י	ל	כ	ה	ו	ר
א	ר	ה	ז	ה	ר	ר	מ	נ
י	ח	ק	ד	ש	ב	כ	פ	ל
צ	צ	כ	ר	ו	כ	ה	ל	ס
ו	ה	י	ל	ה	ל	ל	ו	ת
מ	ד	י	ג	מ	מ	ר	ו	ר

אם תחברו את 24 האותיות שנשארו לפי הסדר תקבלו משפט מההגדה. איזה משפט קיבלתם?

_____ _____ _____ _____ _____

_____ _____

מדוע אוכלים ביצים בליל הסדר?

א. זכר לקורבן חגיגה שהקריבו בחג בנוסף לקורבן פסח

ב. כסימן אבלות זכר לבית המקדש - באותו יום שחל ליל הסדר יחול ט' באב

ג. להורות שיציאת מצרים היא כמו ביצה שנולדה והמטרה היא האפרוח - כך המטרה ביציאת מצרים זה קבלת התורה והכניסה לארץ ישראל

"כנגד ארבעה בנים דברה תורה; אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואחד שאינו יודע לשאול... רשע מה הוא אומר; מה העבודה הזאת לכם - לכם ולא לו ולפי שהוציא עצמו מן הכלל - כפר בעיקר ואף אתה הקהה את שניו ואמור לו "בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים" - לי ולא לו, אילו היה שם לא היה נגאל" (מההגדה).

אם נחסיר מהמילה 'רשע' בגימטריא (570) את המילה 'שניו' בגימ' (366) נקבל 'צדיק' (204). לכן אומרים בגוף שלישי: "אילו היה שם לא היה נגאל" - ללמדך שמצד האמת אין רשעים בעם ישראל "ועמך כולם צדיקים" ראויים להיגאל ולהיכנס לארץ.

צא ולמד

התאימו בין המצווה (בצד ימין) לפסוק (בצד שמאל) ורשמו בטבלה למטה

המצווה	הפסוק
1. מכירת חמץ	1. "שבעת ימים מצות תאכלו"
2. ביעור חמץ	2. "ולא תותירו ממנו עד בוקר"
3. השבתת שאור	3. "ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבולך"
4. מצה שמורה	4. "צלי אש ומצות על מרורים יאכלוהו"
5. אכילת מצות	5. "כל מלאכה לא יעשה בהם"
6. איסור אכילת חמץ	6. " אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם"
7. איסור עשיית מלאכה בחג	7. "שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם"
8. איסור נותר בקורבן הפסח	8. "בבית אחד יאכל"
9. איסור הוצאת בשר הקורבן מן הבית	9. "ואכלו את הבשר בלילה הזה"
10. חובת אכילת קורבן פסח	10. "כל מחמצת לא תאכלו"
11. כורך	11. "ושמרתם את המצות"

המצווה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
הפסוק											

תורתך שעשועי שעשועון לחג הפסח / יהונתן גלים

תשבורת מצוות

מצאו מתוך המצוות הרשומות 10 מצוות הקשורות לחג הפסח

ת	ע	נ	י	כ	ע	ה	צ	ר	ע	ר
ק	ע	ה	ע	נ	ס	צ	ד	ח	ק	מ
ר	מ	נ	ל	ב	כ	מ	ד	א	נ	ו
י	ד	מ	י	ל	צ	ת	ר	כ	ח	ע
א	ג	ו	ה	ת	ל	ל	ו	י	ס	ה
ת	י	ק	ל	ד	ב	י	ק	ל	פ	ת
ה	ג	י	ר	ג	ס	כ	צ	ת	נ	ר
ה	ג	פ	ג	ה	ל	א	ו	מ	ב	י
ל	ס	א	ל	ו	ת	א	ג	ר	ר	פ
ל	פ	כ	ע	נ	י	ת	נ	ו	ו	ס
ב	י	ע	ו	ר	ח	מ	צ	ר	ק	ת

1. אפיקומן
2. משלוח מנות
3. תקיעת שופר
4. תענית בכורות
5. אכילת מצה
6. אכילת תפוח בדבש
7. אכילת מרור
8. ביעור חמץ
9. קריאת ההלל
10. והגדת לבנך
11. ספירת העומר
12. נטילת לולב
13. עליה לרגל
14. קורבן פסח
15. סליחות

"חול המועד"

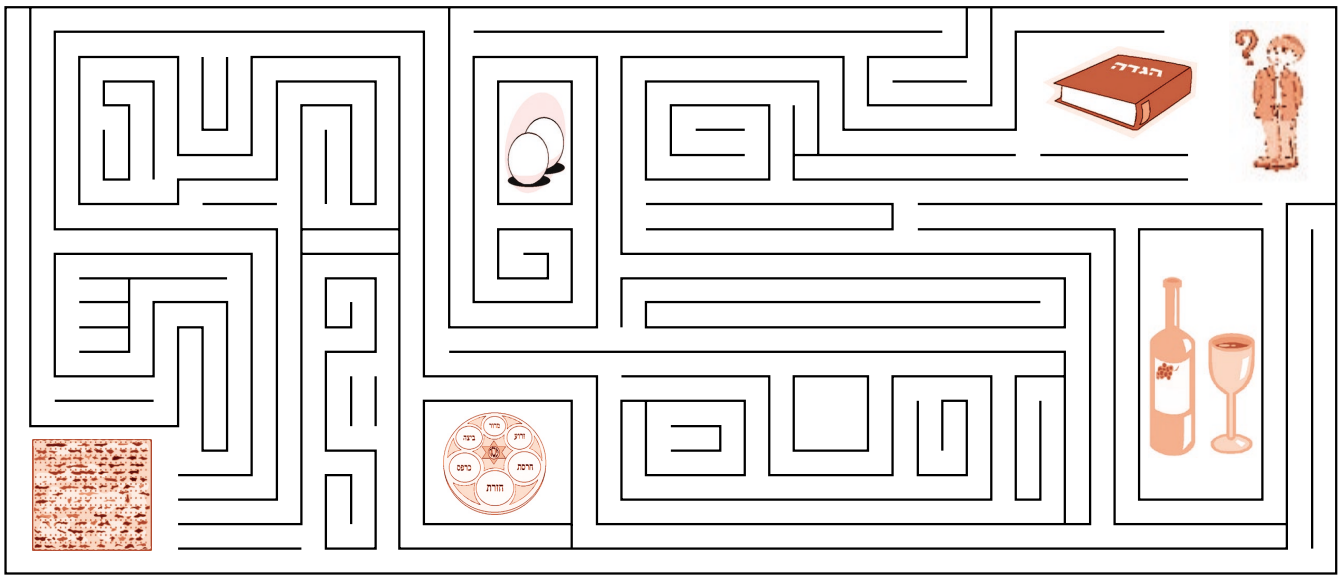
הימים שבתוך פסח וסוכות קרואים חול המועד. החג נמשך שבוע שלם ובימי החג אנו "מקדשים" את כל ימות השבוע בזה שאנו חוגגים את המועד בתוך ימות החול ובכך נמשכת קדושת החג לכל ימות השבוע.

"מה נשתנה הלילה הזה..."

לפי התשובות הניתנות בהגדה היינו צריכים לשאול "במה נשתנה". אלא שמשפט זה איננו בהכרח שאלה כי אם התפעלות מלילה מיוחד וקדוש זה, כמו "מה רבו מעשיך ה'"...

יציאת מצרים

עזרו לישראל לצאת מהמבוך ולהגיע לאפיקומן

ילדים יקרים, עכשיו כשהכל כבר כמעט מוכן לפסח, אל תשכחו שכל ההכנות נועדו לקראת עיקרו של החג - עשיית הסדר והפסח סביב השולחן המשפחתי שלכם שבו אתם לוקחים חלק משמעותי בהשתתפותכם.

ככל שתתכוננו יותר, כך תבינו את המתרחש, ממש כאילו ההגדה נכתבה עליכם.
אנו מקוים שהעלון יחכים אתכם ואם קשה לכם - היעזרו בהורים.
בהצלחה!